

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:

Doma . . . . . 3 K.
v Ameriko . . . . . 6 K.

Dobijo se
Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensovcih,
Csersföld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomu
moro pošilati.

za naročnike Marijinoga lista, je Novin cena če
se jih od štirih več na eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakom na njegov naslov . . . . . 5 K.
Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijinoga
lista 4 filerov, za nenaročnike 6 filerov.

Svêt pa dŭša.

Tak različna dvoja reč je to! Svêt blaten, zamázani. Tŭ pa tam so lepe rože, žvrgolijo vtice na njem, da pa roža z gnoja má moč pa vtica, kda tá spádne i zvonja, je mrska prikázen. Na je sveti vse grob, vse materija, kamen, blato. Pa ka si človek lepoga naprávi z različnih rastlín pa kopaln sveta, se vse nazájobrné na nespodobno, na mrsko, či človek ne pázi na njé. Šče zlát se zamáže i formo zgŭbí, či ga v blato zatláčiš.

Vse na zemli, ka rasté ino se gible je pa nanč ne z zláta, srebra, nego z blata začnovši od najménšega stvarca pa gori do najlepšega tela nájplemenitešega človeka.

Pa to telo človeče, té kŭp blata i smráda (ste že vidili, kakše je po smrti), je Bog zjedíno z nemrtelnov dŭšov, naj bo mesto njenoga prebivanja na zemli.

Ka míslíš, jelí dŭša čŭti to tak nespodoben zákon je to za njo?

Tak se nam vídi, ka vékši del dŭš nikaj ne ve z té nespodobnosti. Glédajmo samo lŭdí, ka delajo:

Ka se svajtjejo, odŭrjavajo, pregánjajo pa morijo, to zdaj nájbole vídimo, kda je boj. Pa to ne samo tam na bojiščaj tŭ domá tudi. Tŭ tudi ne nehá odŭrjavanje pa pregánjanje eden ovoga. Zvŭn toga se skrbijo lŭdjé: správlajo si. Ka si správlajo? Vrednošče: Hiže povajo, zemlo kŭpŭjo, trgovino pelajo pa pri tom lažejo, konéjo, se zaklinjajo, krívo priségajo pa eden ovoga gŭlijo, ka groza. Pa zakaj to vse delajo? Meli bi radi dosta pa dobro. Meli bi radi, kak či ne bi trbelo mreti. Bogati bi radi bilí. V svilo bi se radi oblekli. Část pa díko bi radi meli. Hej, najeli bi se radi do grla pa nápile vsaki dén de-

sétkrát! Povejte nam, kde je vu vsem tom dŭša?

Drŭgi so malo bole zadovolni z málim, liki lŭbijo lŭdí svoje, vej prej to Bog sam zapovedáva. Radi májo svojo štalo, vej si — prej — ne prosim bogástva, samo telko, ka bom živo. Svoje polé lŭbijo: to, Gospodne Bože, občuvaj meni.

Pa istina je, to slobodno prosijo i želejo, liki dŭša je šče v njíh tudi premála, či ne vzeme v pamet, ka je to ne vse. Se na vnogom spozna, kda njemi vmerjé lŭba peršona, kda nesrečo má v štali, ali na poláj: Nemre si nájti míra, joče i toži se, v dvojnost káple, „ka de zdaj z njega.“

Oh toga človeka dŭša ešče tudi ne ve prav, ka je v nespodobnom zákoni s svojim telom. Tá se šče tudi za svet, za telovna, za blato joče, či li je tisto blato eden drŭgi človek.

Samo zvišena, k Bogí nadignjena dŭša zná od té nespodobnosti. Takša dŭša začŭti, ka se telo more k njoj prispodobítí pa ne ona k téli. Takša dŭša vádi svoje telo na poželenja nebeska, na zatajŭvanje samoga sebé, na ponizno, mirovno prenášanje trpljenja i nevol — pa či vu velikoj nesreči ona tudi zječí za kem etí na zemli pa dopŭstí očam svojega tela vrele skuzé trpljenja točiti, to je ne za blato, za zemelska, likí za edno drŭgo dŭšo, štara je bíla lepa pa lŭbezníva.

Pa ešče pri toj nájvékšoj zgŭbi se tudi zná potolázítí, v dvojnost ne káple, vŭpanja ne gŭbi, ár zná: edno je potrebno, sebé rešítí za večnost s tem, ka privádi svoje telovne moči tudi, naj vekivečna, dŭševna iščejo, ne telovna, ka naj bole telo gráta dŭševno, kak dŭša telovna, znajoč, ka nikaj „ne valá človeki, či celi svet pridobí, dŭšo pa zgŭbí“.

Bojna.

Sv. Križa spomin zdaj obhajamo. Maticerkev se radŭje i svojo radost v gorečo pesem i molitev spleče, ka je najdeni križ Gospodov. Krščenik, delaj kak maticerkev. Ne tlači i ne brši križa — ne mrmraj na trpljenje, štero ti je ta vojna porodila, nego veseli se, ka si najšeo križ Jezušov. Jonaš, ka je té križ? Klŭč od nebeskih vrat. Té bi vsaki rad odpro, da pa brez klŭča križa jih niti Bog ne mogo. Ti bi je pa šteo? Tej dnévi nam naj bodo mirovnoga trpljenja dnévi za naše vojake. Med težavami zdehnimo dostakrat: *Z ljŭbezni do Tébe, dober Jezus, to rad zatrpim za naše vojake.*

Poročila z bojišče so sledeča:

Tŭrsko bojišče. Tŭrki so zavzeli v Mezopotamiji **Kut el Amaro** i 13 jezer angleške vojske vlovili. Na kavkauškom bojišči so pa stavili rusko prodiranje.

Rusko bojišče. Nemci so pri jezeri *Naroc* napadnoli ruse, je premagali i zmed njih 5656 vlovili i 28 strojnih pušk pa 10 bomb metalnic zaplenili. Naše čete so pa pri vodi *Ikwi* zbili ruse vŭ ž njivih postojank, jih 180 vlovili pa 1 strojno puško zaplenile. —

Na talijanskem bojišči se je velika strelba vršila. Naši so talijanske napade odbili i na kolodvor v *Manzani* bombe vrgli.

Na francozkom bojišči ne ga posebne spremembe.

Na morji se dale potaplajo ladje. Nemško *U. 5.* podvodno so angleži tudi potopili, moštvo pa zgrabili.

Dom i svet.

Ministerske odrédbe. Dovoljeno je 18 let starim vojakom na tri leta *prostovoljno* vstopiti v vojsko. Se ve, da do vživali pravice prostovoljcov (önkéntes). To so tisti, ki na 1 ali dveletno prostovoljno vojaško slŭžbo nemajo pravice, majo jo pa za volo svoje vučenosti do prostovoljstva. Glasiti se moro pri tistom vojaškom zapovedništvu, kam stopiti namenijo.

Kranjsko. Novi deželni predsednik je grof Attems Henrik.

Grčko. Grčka vlada je prepovedala antanti, ka ne smejo srbsko vojsko prek po Grčkom správlati. Naši sovražniki pa to želežo. Nemir je veliki zatoga volo. Grki se najme bojijo, ka njim znajo sovražniki tak po mali v celi orsag tújo vojsko spraviti.

Irsko. Irsko je pod oblast Anglije spadajoča država poleg Angležkoga v Evropi. Proti vsemi zatiravanji i preganjanji protestantov so obdržali irci svojo katoličansko vero, čeravno so njim še imanja spojimali ka so od lastivnih svojih njiv mogli najem ali arendo plačivati. Nikda je tú tak po-božno ljudstvo živelo, ka se je Irsko za „otok svetnikov“ imenúvalo. Prebivalstvo je keltskoga pokolenja i govori svoj nikdašnji jezik, šteri se loči od angleškoga.

V toj državi je zdaj nevarna vstaja nastanola. Jako je peklo irce, ka so njim do najnovšega časa ne dali pravice nikših, niti teh ne, ka bi njim lastivne njive nazajspodavali, a vojake so pa želeli od njih, zato so nastavili „*Sinn Feni*“ (naša domovina) imenúvano društvo, šteroga kotrige so se vadile v obračanju orožja, so z Amerike poslanoga strliva en del pod roke dobile i se poreberile ž njim proti angležkoj vladi. Vstaja je nevarna, ár glavno mesto Irskoga, *Dublin* vstaši v rokah majo i se angležkoj vojski dozda še ne posrečilo je premagati. Namen vstaje je Irsko od Anglije otrgati i ljudovlado v njej vpelati. Pravijo, da so nemške ladje pripelale *Sir Roger Casementa*, začetnika vstaje na Irsko, pa če tak, te brščas túdi strlivo, kaj oboje je jako verjetno.

Francozko. V Parizi so se zišli zvün rusov i japoncov naši sovražniki na posvetúvanje, kak bi po dokončanom boji pri gospodarstvu, trgovini nemcom na kvar se mogli zjediniti.

Švicarsko. Nemški poslanik je odpúščenje proso od švicarske vlade zato, ka je nemški letalec že večkrat prek Švicarskoga leto pa obečao ka se to več ne zgodi, krivci pa bodo iz letalskoga društva zbrisani.

Odlikovanje našega višejnjega pastira.

Naš višji pastir, Grof Mikeš Ivan je imenúvan, kak smo že ednok poročali za častnoga doktora inšbruck-skoga vsunčelišča. Dokument toga imenúvanja sta te dni prinesla v Szombathely profesora jezuita Dr. *Müller* Jožef i *Kiehl* Kristijan i sta ga v lepom pozdravi ponúдила našemi púšpeki. Ob toj priliki je poklono svoj pozdrav milostivnomi pastiri túdi domači kaptol i bogoslovsko profesorstvo.

Drúgo odlikovanje je dobo od apoštolskoga krala, ki njemi je poslal rdeči-križ prvoga reda z vojnim lepoticjom. To pa zato, ka naš milostiven višji pastir od začetka boja na lastne stroške da vračiti 40 ranjenih vojakov. — Obojemi odlikovanji se veselimo iz dna srca.

To je sveta istina. kaj te vojak piše.

Prečastiti gospod!

Lepo jih pozdrávim v imeni presv. Srcá Jezušovoga ino njim želem vse dobro. Novine i Marijin list rédno vdáblam, za štero njim naj povrné lúbi Jezus ino dopústi, ka bi ešče dugo nam slovencom mogli pošilati spise, vu našem lúbom maternom jeziki. Mi, ki med telikim svetom živemo, najbolje spoznamo, kak je potrebno podpirati katoličanski tisk, ár se drúgoverski vse bole razširjávalo kak naši. O da bi vsaki katoličanec čúto to potrebčino i pomágao svoje novine, te ne bi bilo teliko greha i spáke, ár vse to od brezbožnih novin shája.

Nadale njim pišem preč. gospod. ka sam njim osem koron penez poslal na Novine i Marijin List.

Ostánem vu molitev se preporáčajoči z srčnim pozdravom njih sluga ponizen *Györek Ferenc*, sanitec.

Pismo na bojišča.

Dnes tjedem sem vam obečao, dragi vojaki, ka mo si zdaj od popolnoga požalúvanja gučali. To vam je, znate, takše orožje proti dúhovnim sovražnikom, ka spodobe nema med niednim telovnim orožjom. Telovno orožje je jemlé, — *popolno obžalúvanje pa smrt odtira i oživlja, olepša, gorpostavi, kaj je prle bilo mrtvo, grdo i razrúšeno. I vse to v ednom hipi.* Ne mogoče popisati tistih učinkov, štere napravi popolno požalúvanje, tak veliki, sveti i čúdni so. Lehko si, dragi vojak stojezer kilometrov globoko na pekel obsojeni, kak si popolno obžalúvanje obúdiš, včasih, v ednom hipi napraviš to dugo pot vó z pekla; i ne samo to, gene se cela neba i vse gleda tebé, tebé junaka pravoga i največšega, ki si poglavare, vladare peklenke zmagao pa ti začno slavo spevati angelje, kak je sam Jezus pravo i se ti milo pašči proti večni Bog, te najbolši oča, ka bi te oblekeo i se z tebov veselijo, ki si bio razsipni sin. — Kda se ladja razbije na morji, drúgo ne reši potopa potnikov kak čuni i rešilni pasi, dokeč ne pride na pomoč drúga ladja. I če 2—3 dni ta ne pride, oblada te ponesrečene glad, mraz i drúge neprilike. — Pri dúši pa, kda se tá razbije, kda v to strli sovražnik torpedo ali lúči bombo, jé takši rešilni pas, šteri je ne drži samo kumes, da se ne potopi, nego hrani jo še, da njoj je ne mogoče od glada prejeti. Popolno požalúvanje je té rešilni pas, šteri jo reši potopa vu večni ogenj, dokeč ne pride ladja svete spovedi i sv. obhajila po njo. — Ste čúli, dragi vojaki, ka če samo eden smrten greh mate na dúši, ste nedopovedljivo grdi, od Boga odvrženi, na

večne muke obsojeni i vam ne pomaga če stokrat merjete za dom, či pretrpíte vse smrti mantrnikov. Brez božje ljúbezni naime nega zveličanja. Pa glejte, to čúдно orožje, od šteroga vam gučim, popolno obžalúvanje, vam grehe vse, te največše i najgrše, vse, jih na milijone mate, v tistom hipi brez spovedi zbríše, v šterom hipi si je obúдите i vas posveti, opreviča, pred Bogom ljúbljene včini. To je navuk materecerkvi razloženi na zbori trientskom i se glasi: *»Požalúvanje, z popolne ljúbezni do Boga obújeno, človeka pred sprejemanjem svestva z Bogom zmíri.«* (Sess 14. c. 4.) Sv. Peter apoštol potrdi té navuk z rečmi: *»Ljúbezen vnožino grehov zakrije.«* (I. Pet. IV. 8.) Sv. oča chrysostom pa vči: *„Kak ogenj če v logi nastane, vse požgé, ravnotak ogenj ljúbezni, kje vóvdari, vse požge i podere... Kje je ljúbezen, se vse húdobje odpráviyo.“* (Hom. 8. in 2 ad Tim.) Sv. Augustina reči ešče poslúhnimo: *»Sama ljúbezen zbríše grehe.«* (Tr. 1. in 1. e. Ivan.)

Če je pa to tak, dragi vojak, ve skočiš od veselje vujškar, kda te reči prečeš? Zaistino lahko to včiniš pa v toj srčnoj radosti se norca napravi z húdobe vse; pravi njim: vragovjé, kaj vas je, vsi grehi, vse húdobe sveta nemate proti mojej dúši moči i nikšega mesta več v njej, vse vas obladam z orožjom do rok mi danom, z popolnim obžalúvanjom.

Vidim, ka edno pitanje gleda z vaših očih na mene. To bi radi znali, kak se more to orožje obračati. Povem vam, potrpite.

Če vi dobro ščete obračati, rabiti telovno orožje, jeli, morete se navčiti, z česa stoji, kakše lastnosti ma, kda se more pomali, kda močnej prijéti itd. To ste se včili pri mečah, puškah, topovih i drúgom orožje. Pri popolnom požalúvanji je túdi to potrebno najoprvim, znati, kaj je, te si že znali ž njim djati.

Kaj je te popolno obžalúvanje? Srčna žalost, ka ste Boga, neskončano dobrotu, lepoto, ljúbezen, razžalili s trdnim obečanjem, ka to več ne včinite i se spovete, kda vam mogoče bo, če prle ne k vúzmi.“ To je popolno požalúvanje. Obúдите si je pa v to formo: *Bog je neskončano dober, lep, smileni, pravičen; ljubim ga v tom neskončanom veličastvi iz celoga srca i z cele dúše, z cele pameti pa ze vse moči svoje. Iz té ljúbezni žalújem za vse svoje grehe, z šterimi sem se podstopo tistoga razžaliti, ki je bolši, lepši, dragši, ljúbeznivejši, kak je milijon svetov velikih, da on je neskončano prpolen. Mam túdi volo se spovedati z vseh svojih grehov, če prle ne, k vúzmi.*

Navčíte se, dragi vojaki, dobro obračati to orožje, pa se vam te ne bo trbelo bojati ne greha, ne pekla, ne smrti; to orožje brez spovedi očisti vašo dúšo vseh grehov, malih i velikih i vam odpre vrata nebeska.

Podpišújte štrto vojno pesojilo!

Slovo od doma.

Zbogom ostanite, č. g. vrednik! Želemo njim, naj jih g. Bog čuva v zdravji i jih pomaga z svojov svetov milošćov, ka do nam dugo let širili Marijin List i Novine, z šterima nas v našem ljublenom maternom jeziki tak lepe navuke včijo, šteri so nam vojakom na veliko tolažbo i pomoć. Zbogom lepa slovenska krajina, podamo se z pajdaši svojimi na bojišće; dugo smo že čakali tu včuro, štera nam je zdaj vdarila. Ali prle, kak bi svoj prvi stopaj napravili, se obrnemo proti Bl. D. Mariji i jo z tužnim srcom prosimo: O ti milostivna naša mati, Bl. D. Marija, bodi ti naša verna pomoćnica i voditeljica z svojim svetim Sinom. — Prosi, naj nam da naš nebeski Zveličar svojo sveto milošćo, da bomo mogli vse težave pobožno i mirno prenašati, kak jih je pretrpo on sam, naš Gospod Jezus Kristuš. Če de nam pa za mreti, daj, da z poniznim srcem darujemo svoj žitek za domovino iz ljubezni do Jezusa, do njegove svete vere i svete materecerkvi.

Zbogom krajina slovenska i vse tvoje cerkvice, posebno naše farne i vi dühovni očevje, ki ste nas v njih pobožno včili, na božjo pot spravljali, z Jezušovim svetim Telom i krvjov naše dūše nahranili. Naj se vam ljubleni Jezus zato da na veke v nebesaj veseliti z svojov čredicov. Vu imeni prečiste D. Marije vas prosimo, ljubleni dühovniki, spominajte se z nas pri sv. mešah.

Zbogom ljublene žene i máli ptićeki, ne žalostite se za nas, bole se k Bl. D. Mariji obrnite i vūpajte se v njej pa molite za nas. Rožnovenska kralica, oh pomagaj ti našim žalostnim, štere smo mogli mi v tužnosti doma odstaviti, bodi njim milostivna pomoćnica i zagovornica.

Zbogom ljubleni oča ino mati, moremo se od vaj loćiti i se na nevarno pot podati. Boleće nam je srce, ka vaj na starost moremo zapustiti, šteriva sta teliko britkih skuz za nas pretočila i za nas strpela, ka bi si na starost pomoć spravila, pa je dober Bog naći zravnao. On naj bo vajni pomoćnik zdaj i na skradnjoj veri.

Zbogom sestre domá i v dalešnjih krajeh, ostanite čiste Marijine hćeri, ne spozabte se z tistih lepih Marijinih pesem, štere smo tak veselo vkup spevali. Zbogom bratje, ki ste še domá, rodbina, botrina, sosedje, znanci, četervi Marijinoga Lista i Novin pa vsi Slovenci, zahvalimo se vam za vse trūde, dare, štere ste nam kda skazali i prosimo ponizno vaše molitve. Marija bodi vaša voditeljica i pomoćnica v tom veselom cvetećem slovenskom kraji, nam pa na krvavom bojišći. Moli za nas narod naš slovenski, ka de nam Bog pomagao vse naše križe i nevole pretrpeti, ka mo ležej spunjávali dužnost našega pozvanja, ka mo znali, kak smo tūdi dobre vole pripravni mreti za naš lepi slovenski kraj. Odhajamo na bojišće, vitežko šćemo braniti našo domovino. Oj lūbi naš slovenski kraj, mo te li vidili še kdaj, kde smo sunce zaglednoli. — Idemo, ništerni že drugoć, Bog zna če pridemo nazaj, o dragi domaći, kda zvon se vam zglati, molite za vojake najbolje vi mladi dećki, o ne bodite gvalerje, smrt ne gleda na gizdo, vse pokosi, ki njoj pod meć pride. Edno želo mámo pa vsi do vas domaćih: pazite i kaštigajte, na dobro včite našo doma ostalo deca, ka se ne pokvari.

Ne je davno še bilo,
Ka smo vzeli mi slovo,
Ostavili rojstni kraj
Kam da bi prišli še nazaj.

Naznanimo vam zdaj to,
Ka se mi oblekli smo,
Zato pred odhajamo,
Vas še 'dnok pozdravlam.

Pa ne dvojte zato vi,
Tam doma ostavljeni,
Lūbi Bog pomore nas,
Ka pá pridemo med vás.

Bedek Ferenc pešak 83. pp. z Nedelske fare; Horvat Štefan z Strehovec, Puhan Janoš z Bogojine, Šušec Mikloš z Beltinec, Gerencsér Janoš z Strehovec, Koren Jožef z Renkovec, Horvat Jožef z Bogojine, Žižek Jožef z Polane, Kavaš Jürrij z Gančan, Hajdinjak Jožef z Črensovec, Geld Mihal z Lipovec iz 5. sapörskoga (jamarje) bataljone, 3. stotnije; Erjavec Ferdinand, Zver Andraš, Horvat Ferenc z Bratonec, Balažic Ferenc z Dokležovja, Kavaš Ludovik z Melinec, Žižek Šandor, Režonja Mihal z Ižakovec, Lebar Štefan z Nedelice, domobranci 20. pp., Fartek Ferenc Plengáš z Doličov, domobranci 18. pp., Tivadar Ivan z Gumilic, ki se poslovi od sinka na bojišći bodoćega tūdi, cele občine i fare törjanske; Sreš Martin, pešak 48-ga pešpolka.

Glási.

Zahvala. Soboćka rezervna bolnišnica z zahvalnostjov potrdi, ka je sprejela z Velikepolane 15 litrov tikvinoga olja, z Malepolane pa 10 kil masti.

Vtopo se je v Szombathelyi v Perint potoki *Zavura Leontin*, desetnik v 90. pešpolki v 1. stotniji. Brščas je v pijanosti spadno v potak od mnogoga dežovja narašćen.

Smrt. Vnožino ljudih je sprevodilo na veliko soboto v Gradišći Kūhar Štefana, belitonskoga plebanoša mater na pokopališće gradiško. Betežen sin je z toplic prišo na materin sprevod. Izrazimo njemi srćno sožalje i prosimo dobrih dūš vrele molitve za dūšo materno ednoga dühovnika, ki je v svojoj gorećnosti še zdravje spodkopao pri rešenji dūš.

Pozdráv z bojišća nam pošila: *Škafar Mátjaš*, četovodja v konjeniškom saniteckom oddelki i naznanja, veliko veselje, ka so meli priliko vūzemsko spoved opraviti i so jo opravili še takši, kí so jo že dugo ne i ki jo ne bi, če bi doma bili; — *Šošćarec Štefan*, pešak 88. pp. iz Krajne, ki se z ljubeznostjov spomina, ka je čtevec Novin i Marijinoga Lista, ki milo misli na svoje slovensko ljudstvo i na svoj rojstni kraj, je kredi ostaviti ga pa trpeti na bojišći, kak njegovi slovenski bratje za njega; žele pa iz dna dūše, da bi se iz grešnoga sna zbūdo vsaki grešnik,

zdaj kda se cela narava oživlja, ka ue bi ptićice vesele zamuknole i se rožice skuzile nad njegovov trdovratnostjov: — *Knaus Karol*, pešak 51. pp. iz Beltinec, ki prosi mile slovence, naj molijo zanjega, ka de mogo nazaj priti v te veseli slovenski kraj, če pa v toga nej, pa nebeski raj; *Vindiš Štefan*, desetnik 20. domb. črv. pp., ki nam tūdi veselo naznanja, ka so marc. 29-ga opravili vūzemsko sv. spoved zatem pa sv. obhajilo prejeli v kapelici, štero so z jalićovoga veja naredili i v šteroj, kda je meša bila, so njim mesto orgl spevale nebeske ptićice, mesto zvonov pa doneli ruski topovi pa zahvali se za dobro čtenjé, štero njim būdi misli na večnost pa prosi z pajdaši naše molitve; *Györkös Štefan*, *Bedrnjak Jožef* z Polane, *Zver Ludovik* od Lipe i njuvi slovenski pajdaši iz 20. dom. pp., ki med škrbetanjom pušk i groznim treskanjom topov mislijo na nas i nas prosijo, naj je zročimo v obrambo törjanske Bl. D. Marije, ka bi njim sprosila i nadaljno pomoć od Bogá, ar sprevidijo, ka je je v devétmesećnih nezmerih nevarnostih jedino Bog čuvao po njenih prošnjáh; — *Žalig Štefan* iz 48. pp., ki misli na vse slovenske dühovnike i žele, da bi se še žišli v blaženom miri.

Veliko vojno posojilo. Soboćka posojilnica je ravno eden milijon koron podpisala na štrto vojno posojilo.

Žalosten vūzemski pondelek so meli pri Sv. Jürji. Najšli so se naime takši, žalibog še na dopustj doma bodoći vojáki, ki so šli k Koblenceri proti ostroj prepovedi meterecerkvi plésat. Zaistino žalostno.

Od naših vojakov. *Mrtev je:* Sedmak Alojz z Štrigove. Srce božje smiluj se njegovoj dūši.

Na smrt so obsodili v Banjaluki 16 naših Srbov, ar so veleizdajstva bili krivi. Držali so z Srbi. 88 oseb je pa ravno zatoga zroka volo obsojenih na vozo od 1 do 20 let.

Veseli vūzem na bojišći med sovražniki. *Cipot Jožef* z Mlajtinec i *Vindiš Štefan* z Dokležovja, oba desetnika, nam javita, ka so na vūzemsko nedelo i pondelek popolen mir meli na bojišći, so smeli si z neprijáteli pogovárjati, v roke sćgati. Ešće so si dare dávali, rdeće rumenke.

Novi slovenski vojni dühovnik. *Ficko Karol* gornjelendavski kaplan je pozvani na vojno dühovniško službo. Na vūzem je predgao v Pozsony-i slovenski našim vojakom, 26-ga aprila pa odpotúvao odtod proti bojnoj črti. Molimo za njega, ka de veliko moć meo pri rešenji svojih i še drugih vojakov.

Dari Amerikancov. Lebar Jožef z Sr. Bistrice nam je poslao 630 kron, štete je v Chicagi nabralo. Z teh penez je 50 K. na meše za pokojne vojake, ki so svoj žitek darovali za našo domovino (odposlano v Verzeji), ovo pa na ranjence. Darovali so sledeči; Po 1 dolar z Sr. Bistrice: Zakojč Ivan, Vučko Martin, Rađuha Marko, Vučko Jožef, Špielin Štefan, Horvat Ivan, Vučko Štefan, Vučko Ignac, Ivko Martin, Sobočan Matjaš, Trašnjek Marko, Krapec Jožef; z Gor. Bistrice: Vučko Ignac, Klajderman Ivan, Magdič Matjaš, Vučko Štefan, Ritlop Jožef, Krampač Štefan, Vučko Martin, Vučko Ivan, Balazić Štefan, Vučko Ivan, Copot Ivan, Graj Andraš, Graj Martin, Györök Jožef, Klajderman Štefan, Györök Štefan, Herman Jožef; z Dol. Bistrice: Kovač Martin, Vučko Ivan, Balazić Martin, Kreslin Jožef, Kelenc Martin, Godina Martin, Kelenc Štefan, Vučko Jožef, Györök Jožef, Horvat Štefan, Balazić Štefan; z Crensovec: Rajtar Martin, Ŭtroša Štefan, Frank Martin, Vučko Ivan, Károlyi Ivan, Kikel Mihal; z Trnja: Hozjan Štefan, Dogar Janoš, Horvat Štefan, Kramar Ivan, Sobočan Janoš, Jerebic Anton; z Bednjaja: Suster Martin, Suster Jožef, Gjura Ivan; z Strūkovec: Jošover Ferenc; z Melinec: Kützma Martin; z Grubišnoga Polja: Raj Jožef; z Hotize: Horvat Marko; z Malakocije: Gjura Štefan; od Sv. Martina: Tkalec Marko; z V. Polane: Perša Štefan; z Nedelice: Kolarič Ivan; z Žiškov: Haklin Mihal. Po 2 dolara: Bohnec Ivan i Klajderman Ivan z Sr. Bistrice; Kovač Štefan z Trnja, Gjörök Štefan z Hotiza, Balazić Ivan z D. Bistrice. Po 25 centov Ritlop Martin z G. Bistrice. Po 2 d. 50 c. Horvat Janoš z G. Bistrice. Po 1 dol. 50 centov: Gjörök Štefan, Vučko Andraš z Dol Bistrice i Hozjan Ivan z Bednjaja. Po 50 centov: Lebar Andraš Herman Mihal, Ritlop Štefan z Dol. Bistrice. Po 3 dolara: Gabor Martin i žena z Crensovec. — Vsem darovnikom jezerokrat Bog plati v imeni naših ranjencov.

Ponos gospodara je njegova štala. Vnogi pa ne ve ka med krmo more Fellerov „Elsa“ hranilski prašek za živino mešati, če šče, ka njemi konji zdravi ostanejo, odebelejo, težo dobijo, kokoši nesejo i kráve več mleka májo. V jezerih ino jezerih gospodarstvih se že rabi, ar ték povekšava, prebávo pospešuje, omogoči, dá se krma bole potroši kúgam pot zapré, krepí kosti, želodec i mišičje. 5 škatlic 5 kron, 1 škatlica pridana 1 kor. Pravi se dobi jedino pri Feller V. Eugen lekarniki, Stubica, Centralé 146. (Zagr. žup.)

Najnovije.

Ušpesni boji v zraki. Šest sovražnih aeroplanov smo dolstrelili. V Argonih so nemške prednje straže vspešno prodirale. Severno od Dixmuidena (Dimuidan) so nemški oddelki vspešno napadali. Pri Adamelli se nadaljuje boji. — Italjanski napad smo odbili.

Pošta.

Küzmič Matjaš. Štrigova. Darovniki so objavljeni v Marijinom Listi, to je zadosta. Ki ne verje, da ste njegove filere prek dali nam pokažite njemi Marijin List. Popravici so tei filerje ne podpora, nego plača duga. Vaši 3 K. platiti za Novine. Ne so pa. Z više danimi filerami je zato niti dug ne še plačan za Novine, pa te ešče želejo, ka bi je objavili? Ki nema Lista, naj plača 3 K, pa kaj više 3 kron da tisto de podpora i tisto se objavimo, če želejo v Novinah. **P. B. Dolence.** Ka vaše podpora dobivajoče ženske za mito cigare delijo, je nikaj nej novoga nam, ki znamo, ka še drage teje, vina pa druge reči spokupnjejo. Karane so dosta, če ne bogajo nas, do že g. Boga. Ali ne vete, ka je po sedmih obilnih letah sedem nevolnih prišlo? Sédejo te že dol té ptice, samo potrpimo. — Starih aekel se pa trebe ognoti. Ki se jih ogne,

tistomi nikaj ne morejo. Vej znamkar vaše tūdi nemajo roglov, ka bi pehale.

Soštarič Marko. Goričanci. Mi samo tisto objavimo kaj se naravnost prinasa plača. Kaj pri g. pleb. što plati, ne potrebno objaviti, da oni tak nam plačajo skupno. To se razmi od naročnine. Ča pa što podpora da, tisto pa objavimo, kdekod jo da, kda nam do rok pride i kda pri objavlanji red na njo pride. Če bi štéri poglavár krivično gučo pri izpiti zavolo podpore se more to zastalno posvedočiti, trebe ga fiškališi prekdati. Druge pomoči nega. **Mačok Jožef. Koprivnik.** Od ledičnih tūdi ide podpora, je razloženo v Novinah ali samo te, če ne služijo zdaj svoja dužna vojaška leta. Kak pred bojom nišče ne vlekeo za svojim sinom, štéri je pri vojakah služo podpore, tak zdaj tūdi ne. Od 21-do 24 let je to vsakoga dužnost, ki je vzeti. Siromaški stariš pa zdaj za časa boja zato dobi nekšo podporo, čeravno ne stalno, samo zglasiti se trebe pri g. notariuši.

K. I. Ivanci. Ocena se tak le glasi: En del rokopisov je sprejeti. Bog plati. Le pomali i temeljito. **O. M. Gančanl.** Podpiši svoje celo ime pa te objavimo pismo. **Varga Bara. M. Srdišče.** Naročnina je prišla do rok Hvala. **Sobočan Stefana žena. Nedelica** Mož je l. 1915. febr. 1-ga pri Bukovci premino. More zgrábljen biti. **Sedmak Treza. Bánfi-hegy.** Sedmak Alojz je že l. 1914. novembra 14-ga junaško smrt pretrpo. Molite za njega. **Vsem.**

Nepodpisana pisma ne prečtemo i zato zobste čakate odgovor na nja. **Vogrinič Apolonija Pertoča.** Penezi so prišli. Hvala. **Sakovič Ivan. Jenkovci.** Če so stariše siromaški, ide njim nekša pomoč, ne pa stálna penzija. Bilo je razloženo v Novinah. Penzijo samo dovica i deca vlečejo.

Zavitki se smejo samo na sledečaštérila bojne pošte pošilati: 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19., 19/II., 20., 22., 22/II., 22/III., 23., 24., 25., 27., 28., 29., 30., 31., 33., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 47., 50., 51., 52., 54., 56., 57., 62., 63., 66., 68., 70., 71., 72., 74., 75., 78., 80., 81., 83., 84., 85., 86., 87., 89., 91., 92., 94., 100., 101., 102., 103., 104., 105., 109., 110., 111., 115., 116., 116/III., 118., 119., 125., 126., 127., 128., 130., 132., 136., 138., 139., 141., 144., 145., 146., 148., 149., 156., 160., 162., 163., 164., 169., 170., 171., 172., 173., 174., 176., 179., 180., 182., 185., 186., 189., 202., 204., 206., 207., 208., 209., 210., 212, 213., 214., 215., 216., 219., 220., 222., 225., 227., 228., 230., 231., 233., 234., 236., 237., 238., 251., 253., 254., 260., 261., 264., 265., 273., 274., 301., 301/II., 301/III., 303., 305., 306., 309., 310., 311., 312., 313., 314., 320., 321., 322., 324., 325., 326., 227., 328., 329., 330., 341., 350., 351., 351/II., 351/III., 352., 353., 355., 501., 503., 505., 506., 507., 600., 602., 603., 605., 606., 607., 608., 609., 610., 611., 612., 613., 614., 615., 630.

12 kantic poštnine prosto 6 kron

Zanesljivo domače vrastvo za ljudstvo, štéro vnogo zdravnikov i od stojezér več zahvalnih pisem priporáča, se nam ne sme drago viditi. Dobro stanje i zdravje naše je od vseh penez več. Dobrodišeč Fellerov „Elsa-fluid“ je pa ne samo dober i uspešen, nego ešče poceni. 12 malih ali 6 dupliških ali 2 specialnivi kantic poštnine prosto samo 6 kor. 24 malih ali 12 dupliških ali 4 specialne kante poštnine prosto samo 10 kor. 60 fil., 48 malih ali 24 dupliških ali 8 specialnih kant poštnine prosto samo 20 kor.

Nesterna kaplja zadostuje,

ka si lahko odpravimo najbolje krčovite, naš mantrajoče bolečine, štete se večkrat prikažejo v glavi, želodeci zobéh itd. Pri ribanji izvrstno pomagajo té kaple proti betegom od prepaha, mokrote i prehlajenja dobljenim, kakšté močni so, nadale proti protinskim, nevalgionim bolečinam v lici, vuhah, šinjeki, proti trganji, prso i hrčtaboli, smicanji, ledevjá boli, rezanji itd. Vsaki to lahko skuša, posvedočijo pa tūdi na jezere zahvalna pisma, štéra vsaki sme poglednoti. Vnogi ga hvalijo zavolo toga, ka pomaga proti oslabiljenosti, v teli, v očeh, nesnenosti itd., pa zato, ka bolečino vtiša, kašel vstavlja, okrepeča, zdravi mišice i živce oživlja.

Proti želočnim bolečinam, netečnosti, krči, zaprtini, stávljanji i pri največih želočnih betegah rabimo Fellerove rebarbarske „Elsa-pilule“, šterih 6 škatlic poštnine prosto stáne 4 kor. 40 fil., 12 škatlic poštnine prosto 8 kor. 40 fil.

Čuvajmo se ponarejanj; ki právi Fellerov Elsa-fluid i prave Elsa-pilule šče meti, naj točno piše naročitev na

Feller V. Eugen lekarnika, Stubica, Centrala 146, (Zagr. žup.)

Razpošilanje po povzetji, ali če se penezi naprej notri pošlejo. Dobro je peneze po poštnoj nakaznici naprej odposlati, drugač pošta 12 fil. povzetja računa.

Z seboM vzeti,

i najlezej v žepi, moremo Fellerovo bolvtišajočo, ofrišajočo, poživljajočo „Elsa“ menthomol šibo. Polski delavci, turisti itd. jo rabijo za hladilo proti vročini sunca, gospé proti migreni i glavoboli njeni prijéten dūh okrepi človeka i odstrani stvarce. Srbešičo odprávi, ne rdeči i ne otečé koža po njej. Jako dugo trpi i stane samo 1 kor.

Ta vnogokrat že poskušena sredstva naročujmo pri Feller V. Eugen lekarniki, Stubica, Centrala 146. (Zagreb. žup.) Naj si poštnino prihranimo, naročimo si i druge oglašene posebnosti i sredstva, kak močno nakijo, cimet kapljice, Hofmanove kapljice, šterih tucat dájamo 2 K cene, nadale švédske kaplje, balzamtinkuro itd. ravnotak vse pomáde, za vūsta, vlasé, rázne čaje, (teje) za prsi, otápljajočega, právoga kitajskoga, rázne sirupe, za prsi prah proti kašli i vse druge kaplje, tinkture itd. po lekarniškom navodili. Zavijanje se ne računa.